

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
GRĖSMIŲ VALDYMO IR KRIZIŲ PREVENCIJOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1861 2, 5, 9, 13, 15, 18, 26, 29, 30, 31, 32, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 53, 54, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 68, 70 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 2 PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1603, LIETUVOS RESPUBLIKOS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. XI-2234 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1604, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 393, 5571 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1605, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS POLITIKŲ IR VALSTYBĖS PAREIGŲNŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1904 2, 3 STRAIPSNIŲ IR PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1606“
PROJEKTO (TOLIAU - PROJEKTAS)
(TAP Nr. 22-1045(2), TAIS Nr. 22-8372(3))

2022-09-23 Nr. NV-2738

Vilnius

Projekto rengėjas. Krašto apsaugos ministerija.

Projekto tikslas. Pateikti Seimui Vyriausybės išvadą dėl Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1603 (toliau – Žvalgybos įstatymo projektas) ir susijusių įstatymų pakeitimų projektų.

Projekto rengėjai – Seimo nariai L. Kasčiūnas, V. Rakutis, D. Šakalienė, A. Pocius, R. Lopata.

Dabartinė situacija. Seimo narių parengtu Žvalgybos įstatymo projektu siūloma:

- įteisinti galimybes žvalgybos institucijoms naudoti naujas priemones ir tobulinti esamus teisinius įrankius;
- įteisinti galimybę kriminalinei žvalgybai pagamintus tapatybę ir tarnybinę priklausomybę neatskleidžiančius dokumentus prireikus naudoti ir žvalgybai;
- atsisakyti nuostatos, jog banko paslaptį sudaranti informacija teikiama tik pagal motyvuotą apygardos teismo nutartį;
- įtvirtinti žvalgybos institucijų teisę bendradarbiauti su užsienio valstybių partnerių žvalgybos institucijomis;
- įdiegti ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir elektroninių ryšių paslaugas, infrastruktūroje technines priemones, skirtas stebėti ir fiksuoti asmenų susižinojimą;
- naudoti žvalgybai ir kontržvalgybai skirtas lėšas pagal žvalgybos institucijos vadovo nustatytą tvarką;
- nustatyti, kad kai būtina užtikrinti žvalgybos institucijų veiklos saugumą ir tai nurodoma prašyme, privatūs juridiniai asmenys teikia jų tvarkomų informacinių sistemų ar duomenų bazių nuolat atnaujinamą išrašą;
- nustatyti galimybę neteikti asmens priklausomybę žvalgybos institucijai atskleidžiančių duomenų į valstybės informacines sistemas ir registrus;
- tikslinti reikalavimus žvalgybos institucijų vadovams ir sudaryti galimybes pasibaigus skyrimo į vadovaujamas pareigas laikotarpiui būti priimtiems į tarnybą žvalgybos institucijose netaikant amžiaus apribojimų ir atrankos procedūrų;

- tikslinti reikalavimus į žvalgybos institucijas priimamiems asmenims;
- nustatyti geresnes tarnybos apmokėjimo sąlygas ir kitas socialines garantijas: tikslinama pareigūnų perkėlimo į kitas pareigas tvarka, atleidimo iš žvalgybos institucijos sąlygos, nuobaudų skyrimo tvarka, pareigybių kategorijos ir rangai, pareiginių algų dydžiai, mokami priedai ir priemokos, gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidų mokėjimas ir kelionės iš gyvenamosios vietos į tarnybą išlaidų atlyginimo tvarka perkėlus į pareigas kitos savivaldybės teritorijoje ir kitos.

Projekto esmė. Projektu siūloma iš esmės pritarti Žvalgybos įstatymo projektui ir susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektams ir tobulinti Žvalgybos įstatymo projektą pagal pateiktus pasiūlymus. Projektu siūloma suderinti Žvalgybos įstatymo projekto nuostatas, susijusias su žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos institucijų vadovų atlyginimų, priedų ir priemokų nustatymu, su Vyriausybei teikiamais Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projekto bei kitų susijusių viešojo sektoriaus institucijų vadovų darbo apmokėjimą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimų projektų nuostatomis. Projektu siūloma Žvalgybos įstatymo projektą tikslinti pagal pateiktas tikslinamojo ir redakcinio pobūdžio pastabas.

Derinimas. Projektas suderintas su Valstybės saugumo departamentu. Projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos ir daugumą Finansų ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabų.

Neatsižvelgta į Lietuvos bankų asociacijos pastabą, jog žvalgybos tikslais žvalgyboms institucijoms būtų suteikiama teisė be teismo sankcijos gauti informaciją iš finansų įmonių ir kredito įstaigų apie asmens jau atliktas ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą ir kitą žvalgybos institucijų veiklai reikalingą informaciją (ne realiu laiku). Projekto rengėjai argumentuoja, kad teisė be teismo sankcijos gauti banko paslaptį sudarančią informaciją šiuo metu suteikta plačiam ratui institucijų, tokių kaip mokesčių administravimo, vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka, pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos funkcijas vykdančios institucijos, taip pat notarams, antstoliams ir kitoms. Projekto rengėjai pažymi, kad kitų valstybės institucijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose taip pat įtvirtinta valstybės institucijų teisė gauti informaciją iš kredito įstaigų be teismo sankcijų, pavyzdžiui, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatyme ir Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos įstatyme. Projekto rengėjai akcentuoja efektyvią žvalgybos institucijų gautos informacijos apsaugą ir kontrolę.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos pateiktos 2022 m. rugsėjo 22 d. išvadoje Nr. NV-2736.

Atitikties Vyriausybės programai. Projektas neprieštarauja Vyriausybės programos nuostatoms. Projektas Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytina atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. rugsėjo 22 d. išvadoje Nr. NV-2736 pateiktas esmines pastabas ir Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Dalius Labanauskas

Dalius Labanauskas, tel. +370 52098614, el. p. dalius.labanauskas@lr.lt